

Aglomeracja Opolska wobec wyzwań zrównoważonego rozwoju

Danuta Michoń
Opolski Ośrodek Badań Regionalnych

Zrównoważony rozwój

- sposób zaspokajania potrzeb współczesnego pokolenia, który nie ogranicza możliwości zaspokojenia ich przez przyszłe generacje (Raport Brundtland);
- typ rozwoju społeczno-gospodarczego, dążący do egalitaryzmu środowiskowego i społeczno-gospodarczego;
- jeden z priorytetów rozwojowych współczesnych społeczeństw i gospodarek.

Cel i zakres badania

Cel badań:

pomiar i ocena zrównoważonego rozwoju w wybranych miejskich obszarach funkcjonalnych;

Zakres przestrzenny:

Aglomeracja Opolska, Białostocki Obszar Funkcjonalny, Rzeszowski Obszar Funkcjonalny, MOF Olsztyna;

Zakres przedmiotowy:

rozwój w ramach obszaru: społecznego, gospodarczego, środowiskowego i instytucjonalnego;

Zakres czasowy:

lata 2010–2017.

Wybór metody badania

- **miara rozwoju Z. Hellwiga**
  - formuła wzorcowa,
zmienne nieważone;
- **metoda odchyłeń standardowych**
  - określenie poziomu
zrównoważonego rozwoju.

Wybór wskaźników diagnostycznych

- **wybór 28 wskaźników**
ze zbioru 40 zmiennych
diagnostycznych;
- **kryteria doboru:**
merytoryczne, formalne,
statystyczne.

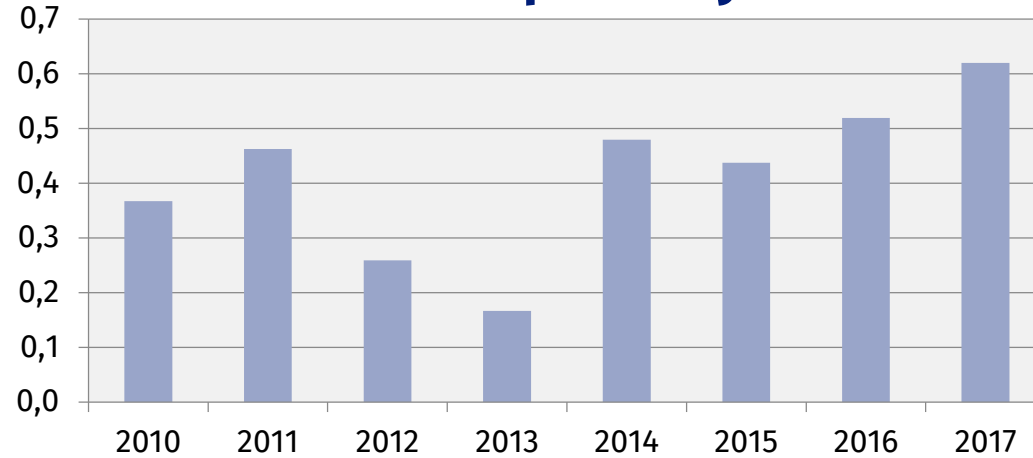
Zestaw wybranych wskaźników według obszarów

Społeczny	Gospodarczy	Środowiskowy	Instytucjonalny
Przyrost naturalny na 1000 ludności	Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	Zmieszane odpady komunalne z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w kg	Liczba zarejestrowanych w REGON fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. ludności
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	Odsetek nowo zarejestrowanych podmiotów w REGON w przemyśle i budownictwie	Emisja dwutlenku węgla w t/km ²	Wpływy do budżetów gmin z tytułu opłat eksploatacyjnych na 1 mieszkańca w zł
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności	Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca w zł	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi na 1 mieszkańca w m ³	Wpływy do budżetów gmin z tytułu opłat skarbowych na 1 mieszkańca w zł
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska na 1 mieszkańca w zł	Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych pozyskane przez gminy na 1 mieszkańca w zł
Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem budżetów gmin	Wydatki budżetów gmin na gospodarkę odpadami na 1 mieszkańca w zł	Wydatki budżetów gmin na obsługę długu publicznego na 1000 zł dochodów ogółem budżetów gmin
Bezrobotni zarejestrowani na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wydatki budżetów gmin na transport i łączność na 1 mieszkańca w zł	Wydatki budżetów gmin na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu na 1 mieszkańca w zł	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetów gmin
Przychodnie na 10 tys. ludności	Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	Wydatki budżetów gmin na gospodarkę ściekową i ochronę wód na 1 mieszkańca w zł	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem

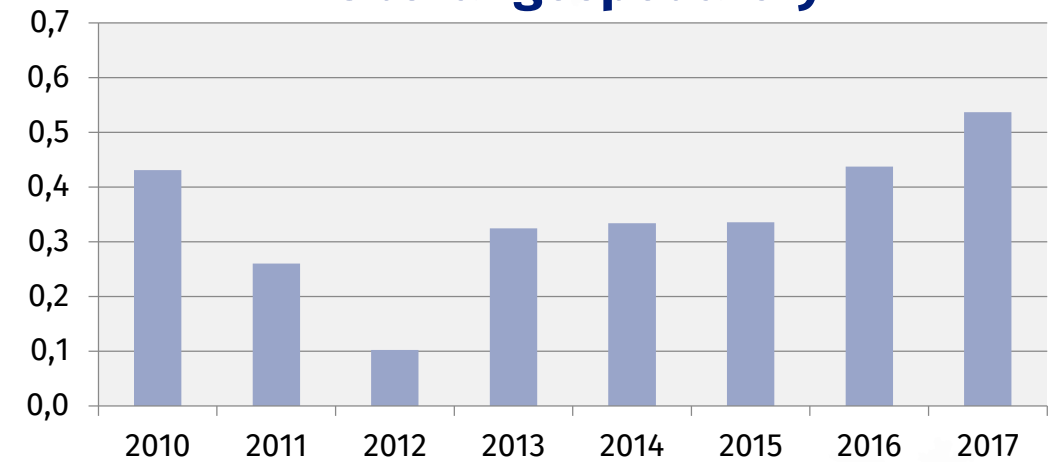
Wskaźniki syntetyczne według obszarów

AGLOMERACJA OPOLSKA

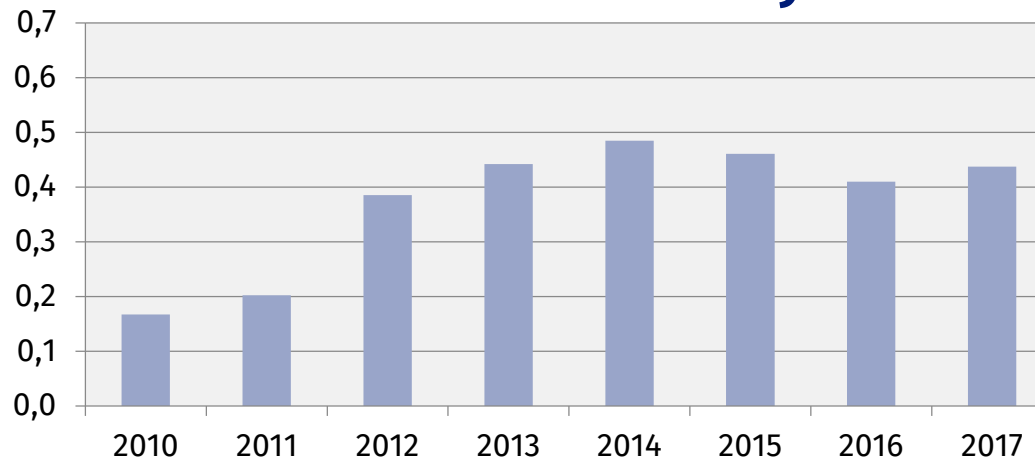
Obszar społeczny

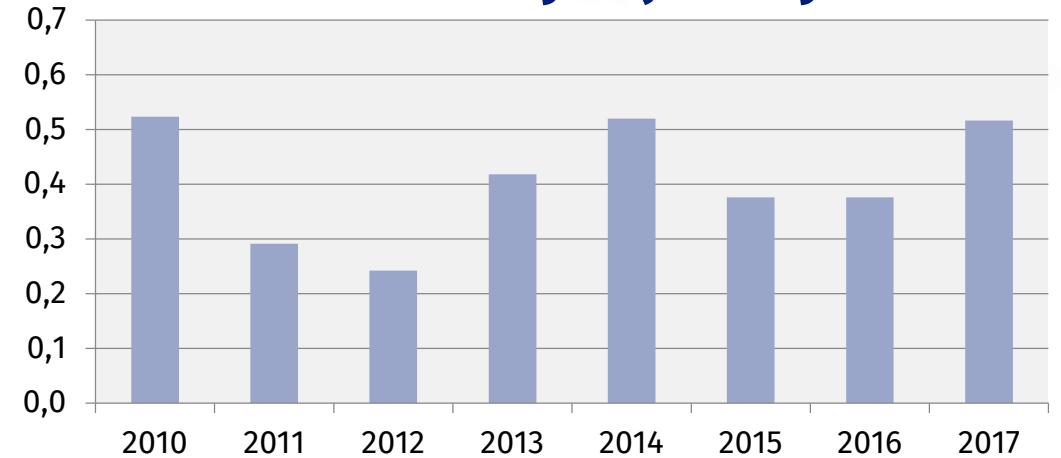
Obszar gospodarczy

Obszar środowiskowy

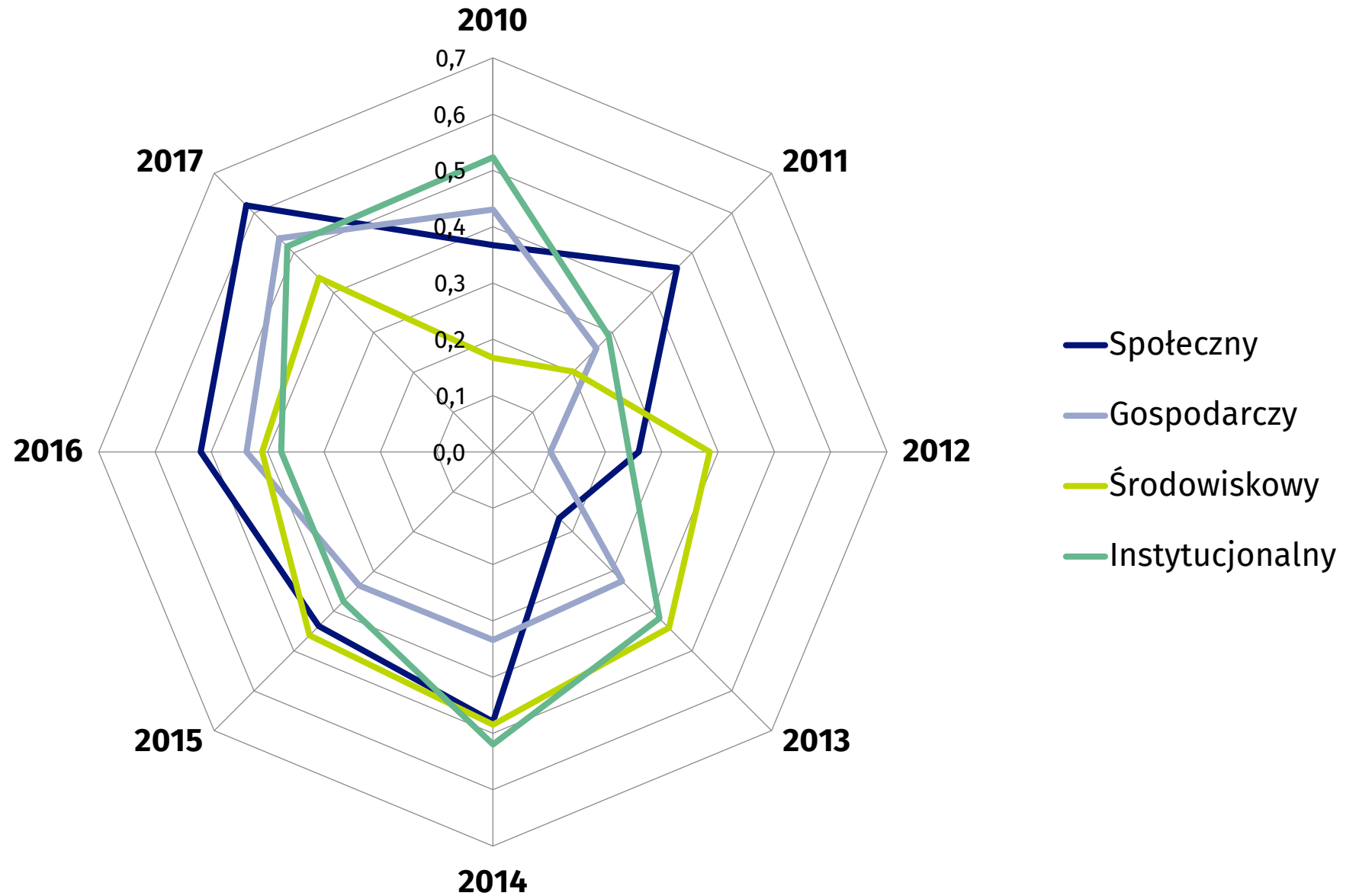

Obszar instytucjonalny

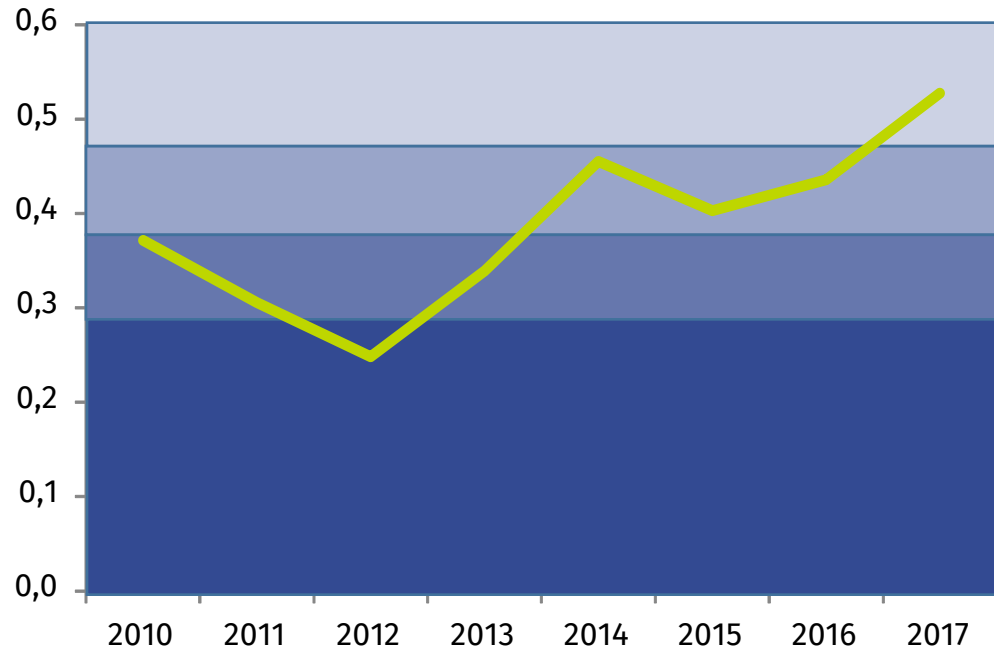

Wskaźniki syntetyczne według obszarów

AGLOMERACJA OPOLSKA

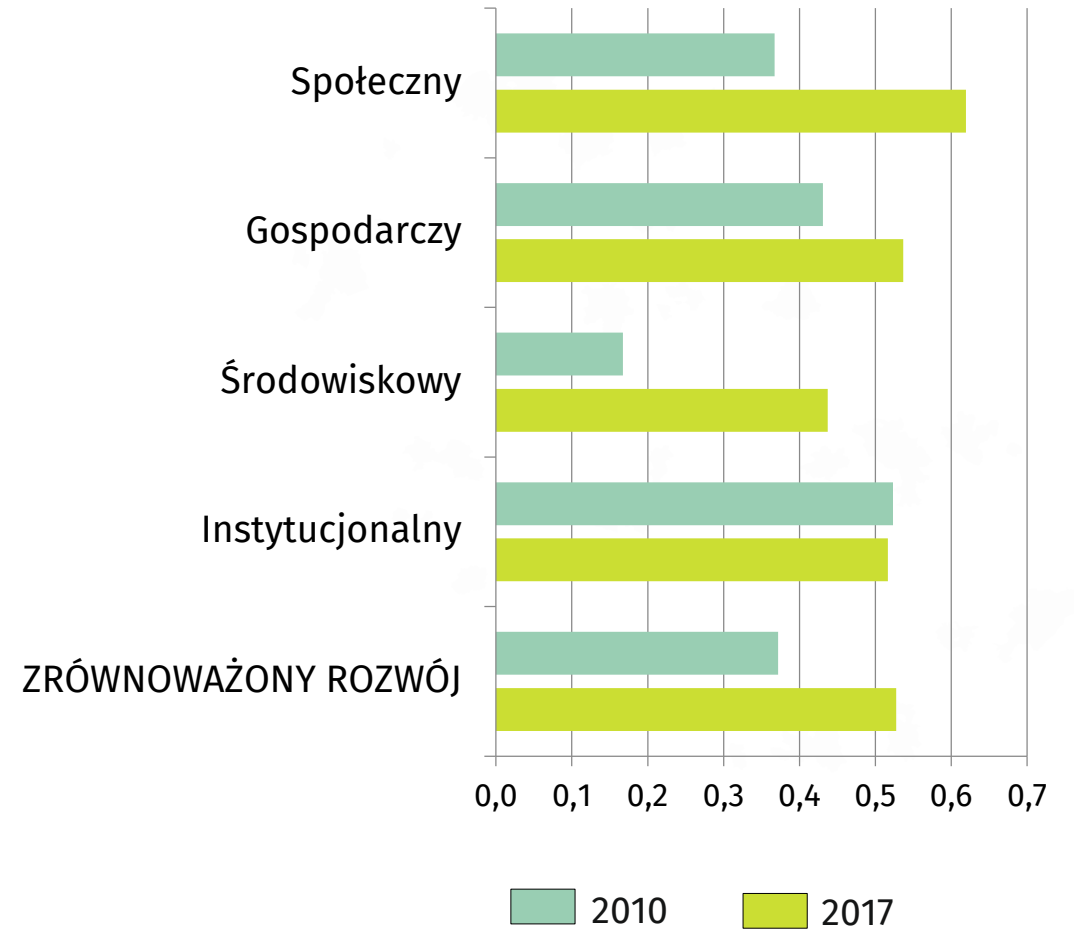
Zrównoważony rozwój

Poziom rozwoju:

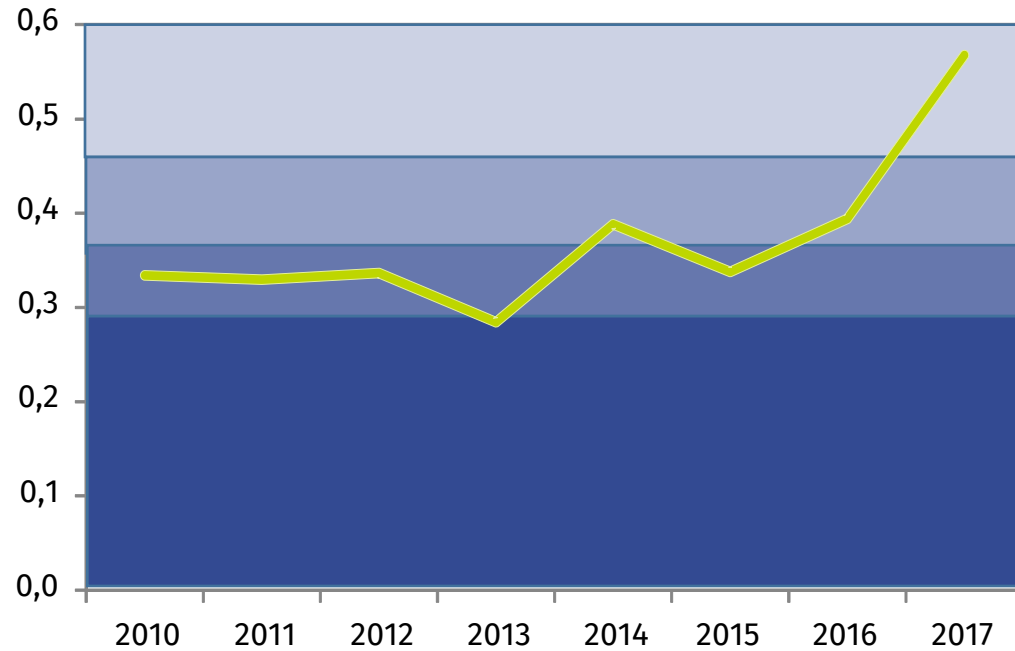
■ najniższy ■ niski ■ wysoki ■ najwyższy

Wskaźniki syntetyczne

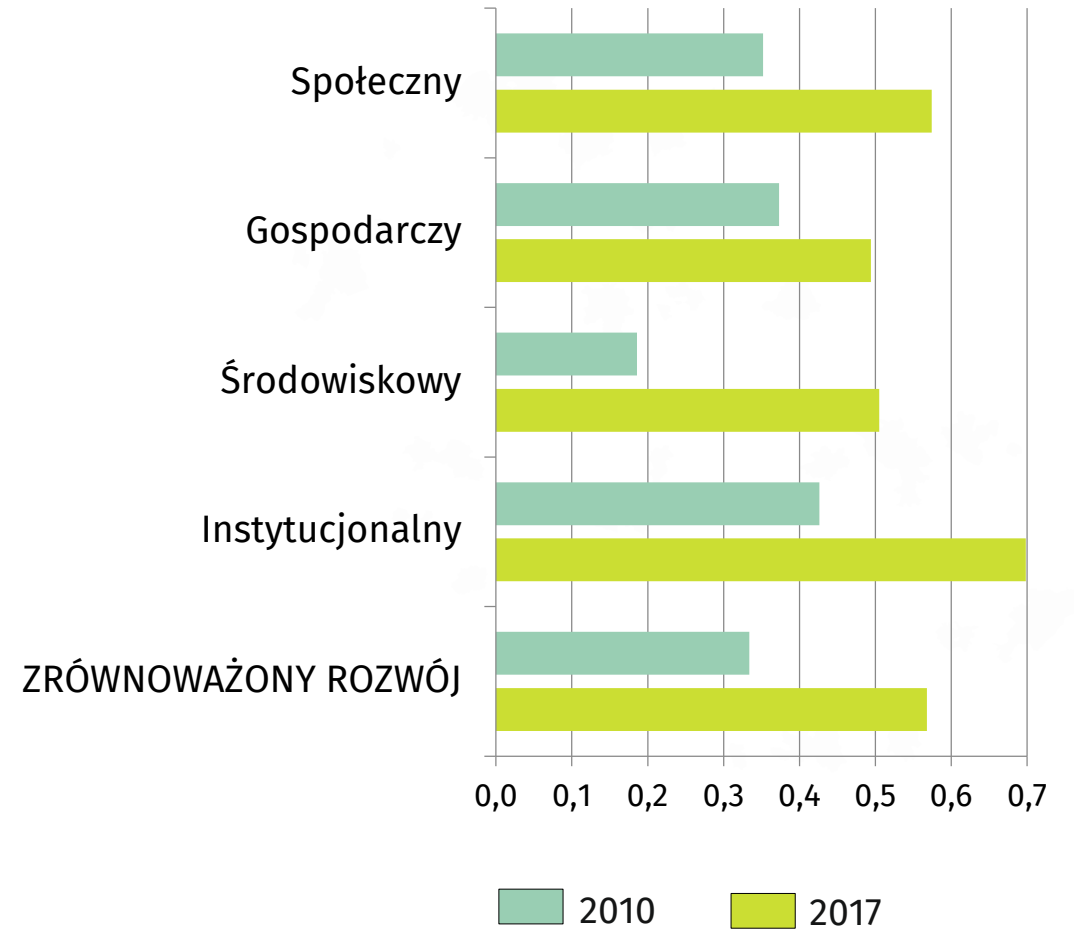
Zrównoważony rozwój

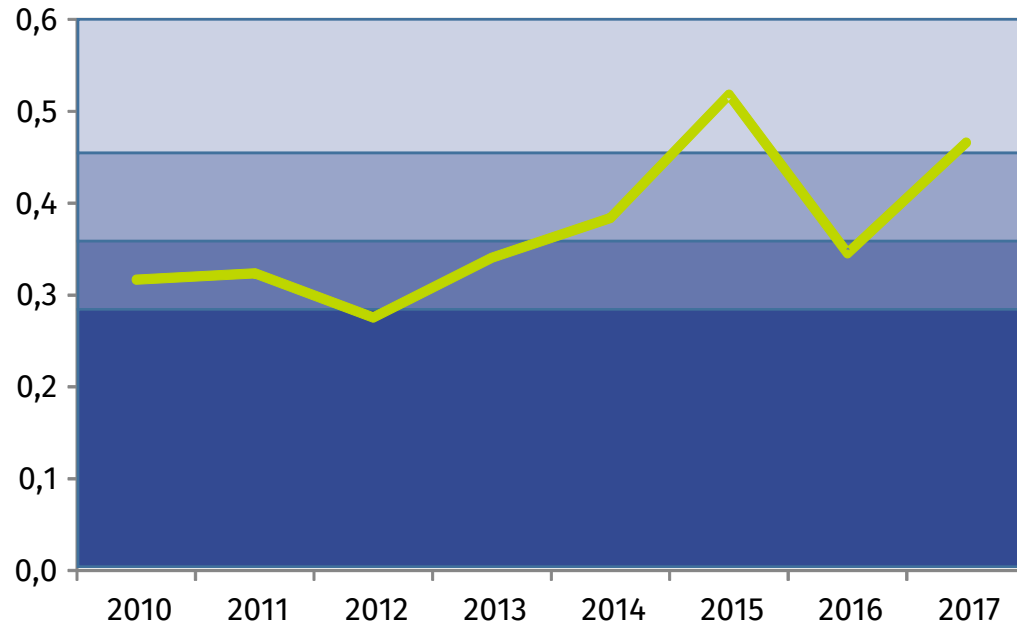
Poziom rozwoju:

■ najniższy ■ niski ■ wysoki ■ najwyższy

Wskaźniki syntetyczne

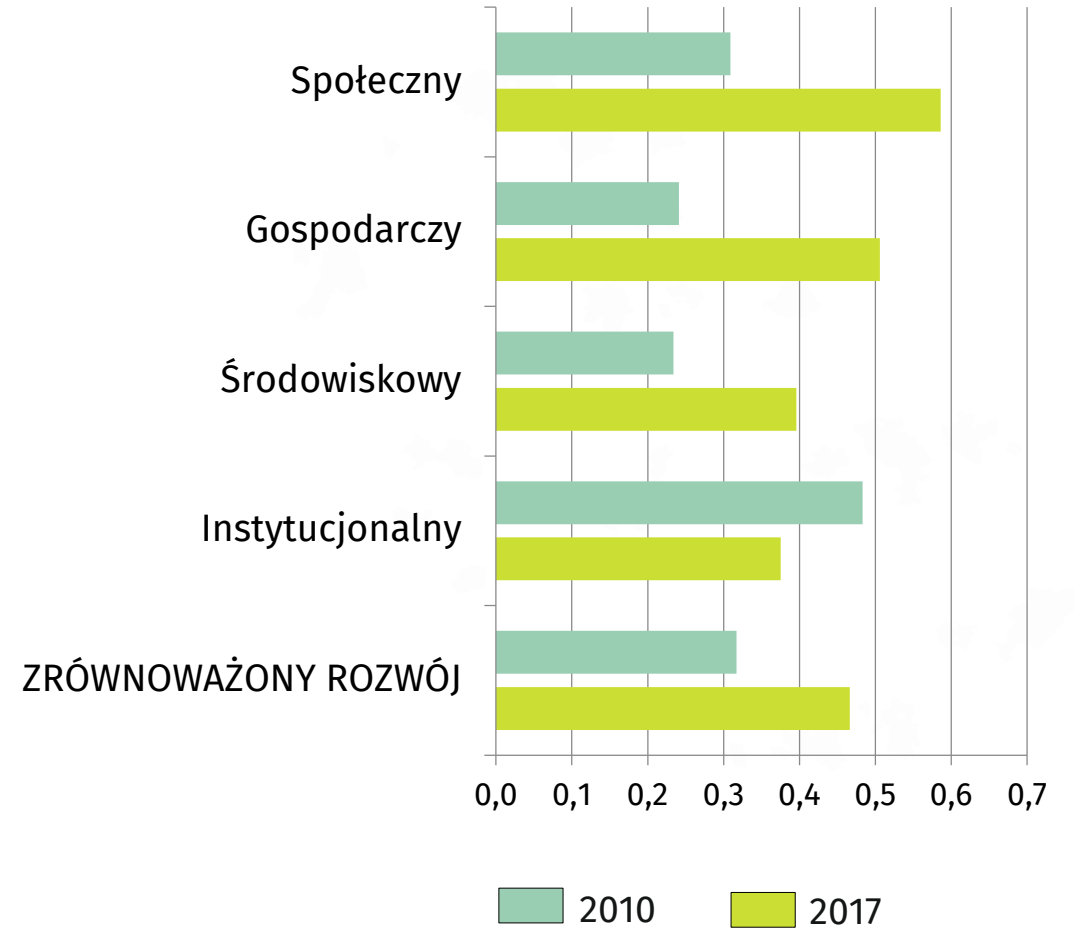
Zrównoważony rozwój

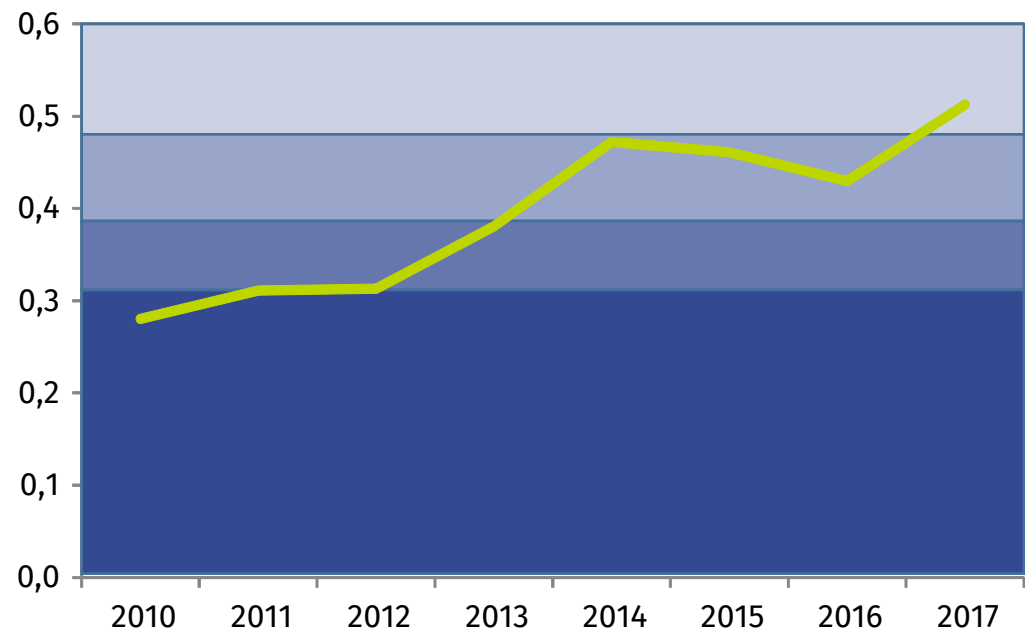
Poziom rozwoju:

najniższy
  niski
  wysoki
  najwyższy

Wskaźniki syntetyczne

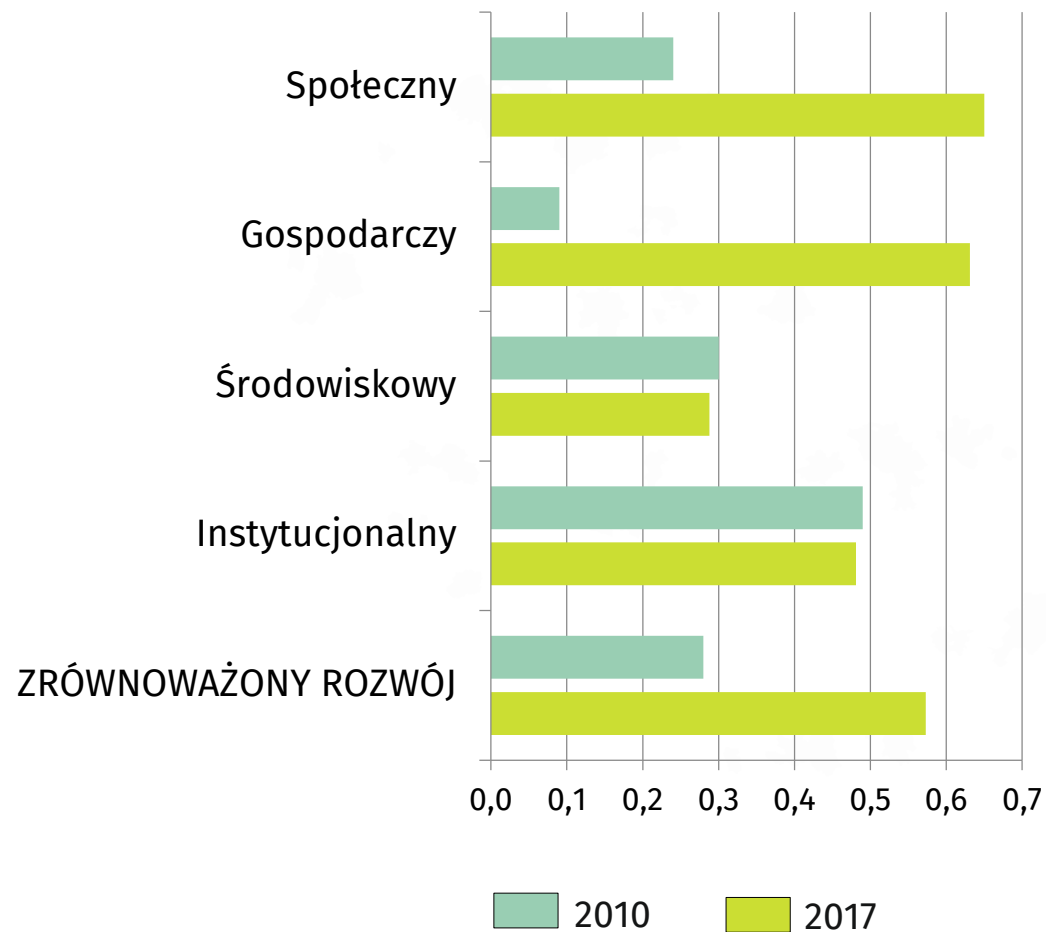
Zrównoważony rozwój

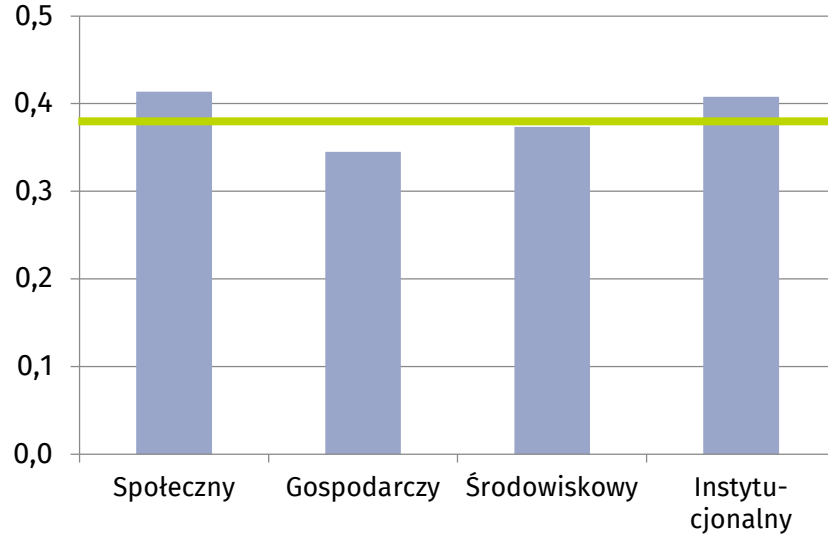
Poziom rozwoju:

najniższy
  niski
  wysoki
  najwyższy

Wskaźniki syntetyczne

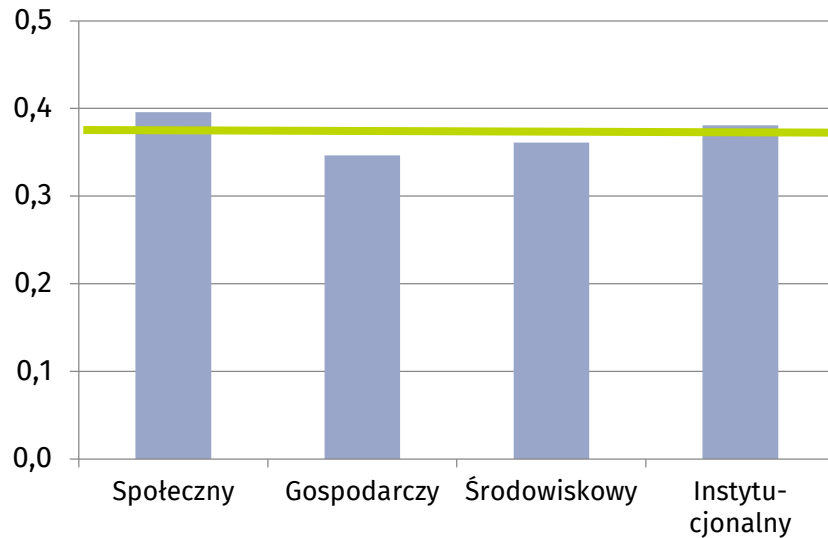
Aglomeracja Opolska

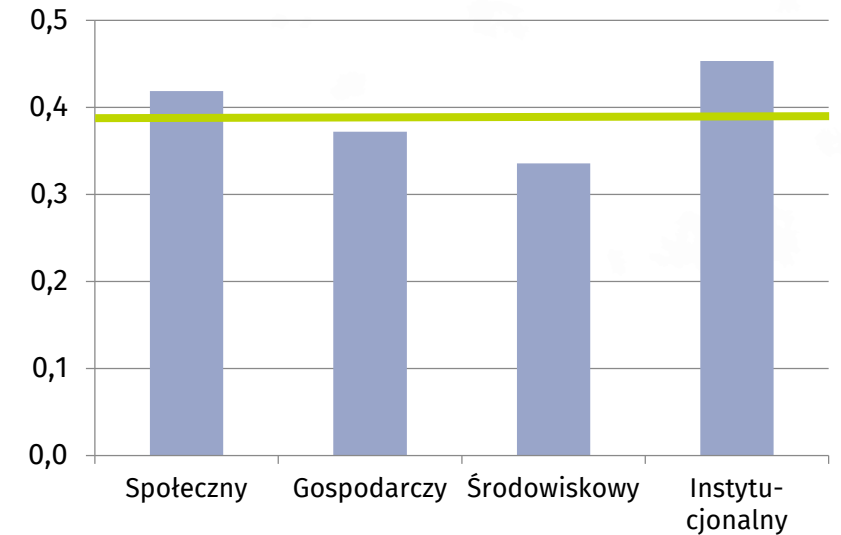
Białostocki Obszar Funkcjonalny

MOF Olsztyna

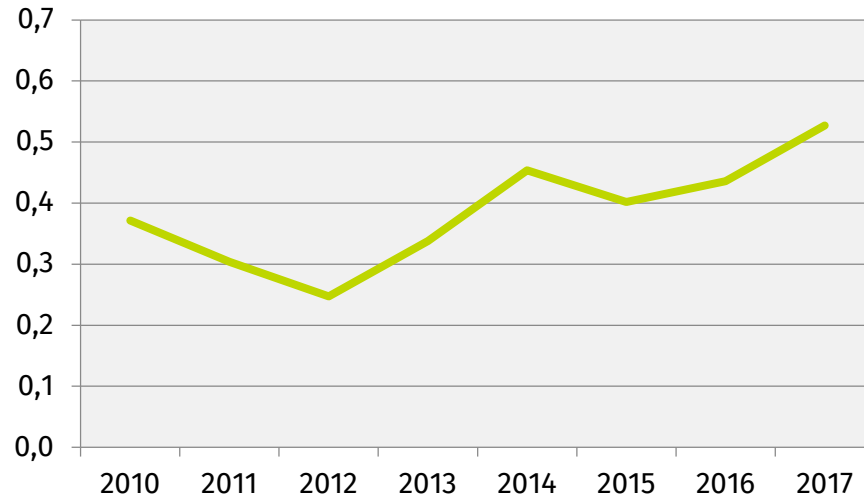

Rzeszowski Obszar Funkcjonalny

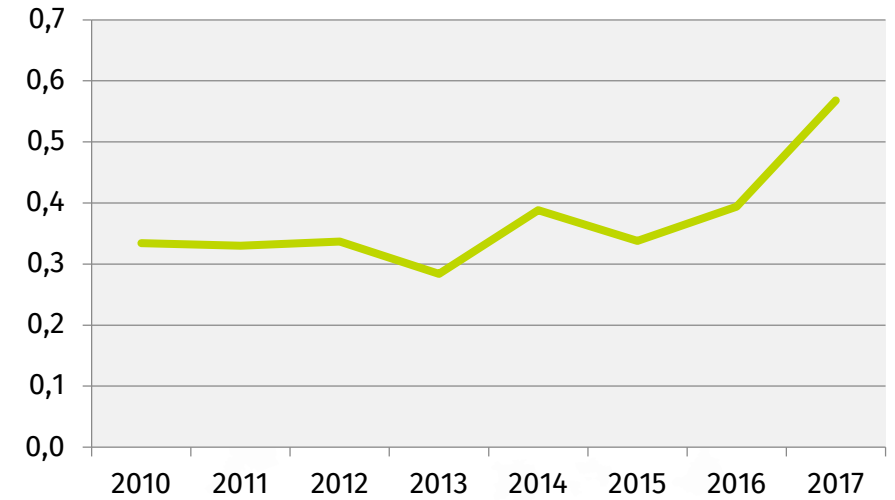

— Zrównoważony rozwój

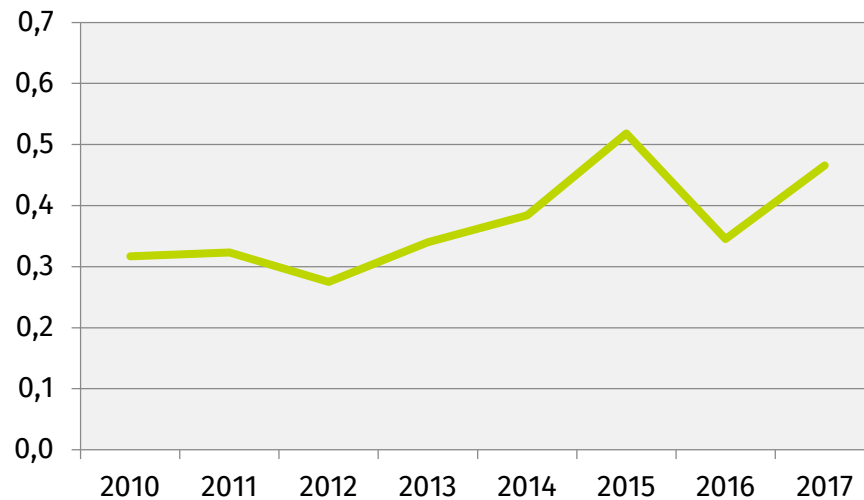
Aglomeracja Opolska

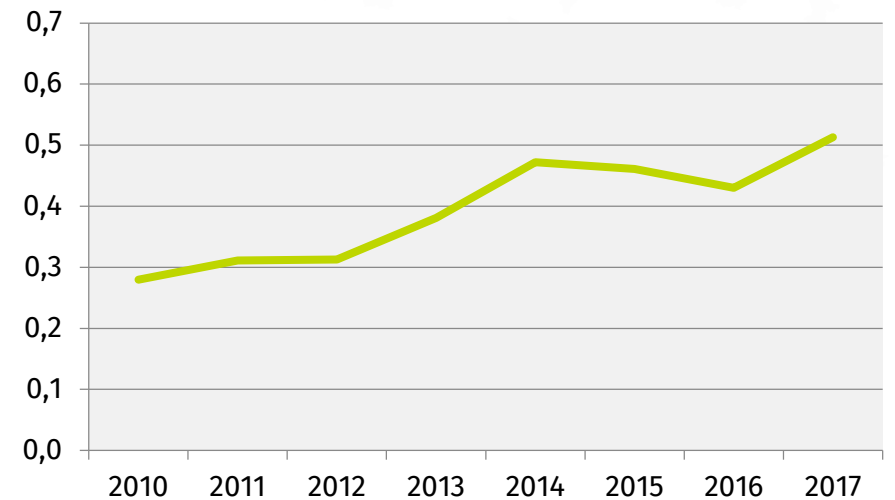
Białostocki Obszar Funkcjonalny

MOF Olsztyna

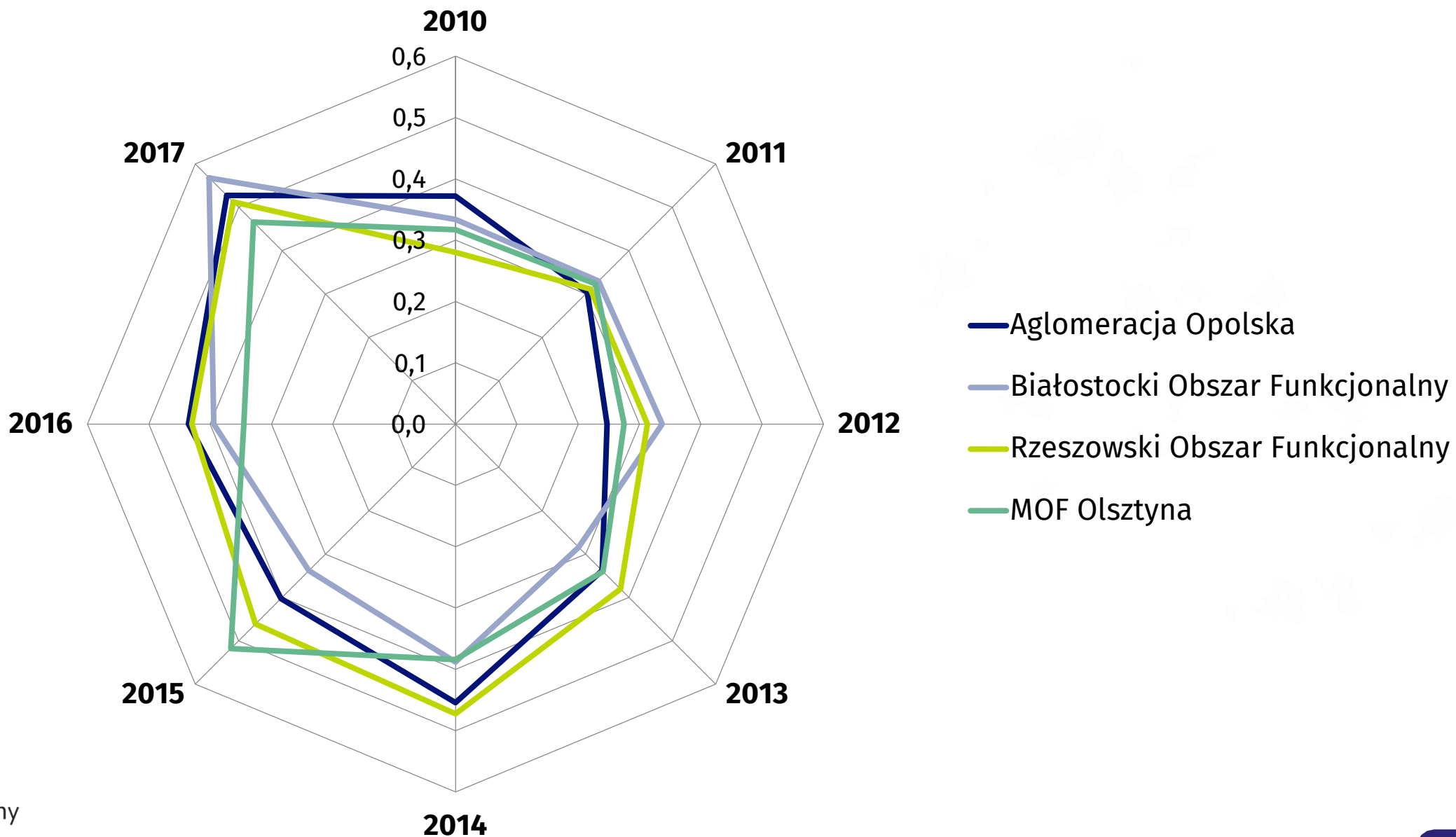

Rzeszowski Obszar Funkcjonalny

Wskaźnik zrównoważonego rozwoju w badanych MOF

WSKAŹNIK ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Podsumowanie

Rzówój Aglomeracji Opolskiej w latach 2010-2017 miał charakter zrównoważony:

- utrzymująca się tendencja rozwojowa w obszarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym,
- od 2014 r. zmniejszanie się dysproporcji w poziomie rozwoju poszczególnych obszarów,
- stały wzrost wskaźnika zrównoważonego rozwoju; najwyższy poziom w 2017 r.

Duża zbieżność poziomu rozwoju zrównoważonego badanych miejskich obszarów funkcjonalnych.